

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkesek, tanítók, közsegi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.

Laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 9.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíthatnak.

Gróf Tisza István beszéde.

(Tartotta Pápan a dunántúli ev. ref. egyházkerület okt. 18-iki közgyűlésén.)

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! A mai idő komor nagyságának, de egyuttal felemelő fenségének fuvaltatától ihletve jöttünk itt egybe, hogy teljesítsük egyházunk iránti kötelességünket. Reánk, mint az egyház szolgálóira is, gazdagok ezek az idők termékeny tanulságokkal. Ma, 15 hónapi hősi küzdelem vesztesége és megpróbáltatásai után, Isten iránti hálától eltelve érezhetjük azt, hogy talán túl vagyunk a veszedelmek legsúlyosabbjain, hogy előre haladunk azon nagy nemzeti célok felé, amelyek karunkat ebben a nagy küzdelemben megacélozzák. És ha keressük, hogy minek köszönhetjük azt, hogy diadalmasan állhatjuk meg helyünket a ránk zúdult tulerővel szemben, nagyrészen a magyar nemzet erkölcsi tulajdonságainak. Ezekhez az erkölcsi tulajdonságokhoz tartozik a magyar nemzet vallásossága is. A magyar katona Istenbe vetett bizalma és Isten akaratában való megnyugvása avatta hőssé mindnyájukat és a magyar népek Isten iránti gyermeki bizalma tette az itthonmaradottakat oly erőssé a háboru szenvedéseinek, nélkülözéseinek, a rájuk zúdult csapásoknak elviselésében. Most érezhetjük igazán, hogy minő hivatást teljesít egyházunk akkor, amtkor gondos kezekkel ápolja a nép lelkében ezt a vallásos érzületet, most érezhetjük, milyen valódi emberi szükség a vallás mindenkire nézve, most látjuk, milyen ingatag alapon áll az a dőre ember, aki földi viszonyainak erejében vagy ugynevezett műveltségében bizakodva, elrugja a vallás talaját lába alól.

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! Ez az észlelet, ez a tudat erősítsen bennünket a jövő munkájában is, ez indítson mindnyájunkat arra, hogy vigyük a vallás felemelő erőit adó vigasztaló meleget embertársaink

lelkébe, gondozzuk a reánk bízott magasztos érdekeket hétköznapi és ünneppal, éjjel és nappal, jó és rossz időben, háboruban és békében és ezt a magasztos szolgálatot semmiféle melléktekintetnek alája ne rendeljük soha.

Főtiszteletű közgyűlés! Ez a háboru ahogy háttérbe szorított egyéb ellentéteket és surlódásokat, úgy teljesen elhallgattatta a felekezetiességnek zavaró tüneteit is. Olyan tért találtunk, ahol igazán testvériesen, vállvetve együtt doigozhatunk más felekezetekhez tartozó embertársainkkal. Érezzük mindnyájan, érzik azok is, akikben talán még a közelmúltban is észlelhetők voltak bizonyos felekezeti-eskedő tünetek, hogy Isten elleni vétek nem az ő igazi, hű szolgálatára, hanem felekezeti-es torzsalkodásokra teccserelni el ezt az erőt, aminek valóban minden porcikájára égető szükség van, hogy Isten parancsát teljesítsük, hogy megfeleljünk annak, amire vál-

lalkoztunk.

A háboru alatti vallási munkában megszűnt minden egyenetlenkedés, eltűnt minden felekezetiesség. Egyek tudunk lenni hazánknak, Istennek a szolgálatában, legyünk egyek majdan a béke munkájában is. Ne felejtjük el soha hogy ezek a nagy idők, a nagy megpróbáltatások e pillanata micsoda tanulságokat, micsoda szent és nagy igazságokat plántáltak lelkünkbe.

Azzal a fohással, a jó Isten tartsa meg és vezesse végleges diadalra a magyar nemzetet, azzal a fohással, hogy a jó Isten tartsa meg a magyar nemzetben azt a vallásos erőt, amely a nagy cselekedetek kiapadhatatlan forrása és azzal a fogadással, hogy hűek leszünk kötelességeinkhez, teljesíteni fogjuk azt, a mi igazán hivatásunk, becsületes szolgáló leszünk Istennek és az ő vallásának, szívem egész melegével udvozlom a közgyűlés mélyen tisztelt megjelent tagjait és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratal.

Hőfer jelentése.

(Okt. 17.) Orosz hadszíntér: Csapatok az ellenséget Rafalovkától 20 kilométernyire vetették vissza és egy ellentámadást utasítottak el. — Olasz hadszíntér: Az Altissimo északi lejtőin egy támadást vertünk vissza. Az ellenség tegnap Corte vidékét úgy a Monte Pianót és a doberdói fensík egyes szakaszait nehéz tűzérsséggel lőtte. — Szerb hadszíntér: Csapatok rohamtávolságra közelítették meg az **Avala erődítméit és elragadták a szerbektől a Vinczától délre fekvő magaslatokon lévő állásokat.** A csataterén 800 halott és súlyosan megsebesült szerbet szedtek össze. **Bolgár csapatok harcczal érőszakolták ki Negotin és Strumicza kö-**

zött a határhegységeken való átjutást. Zajecsár keleti védműveit elfoglalták.

Német jelentés.

(Okt. 17.) Nyugati hadszíntér: Vermelésnél az ellenségnek támadását visszavertük. A Champagneban Auberivettől 11 tiszt, 600 főnyi legénység, 3 géppuska, továbbá 1 aknavető maradt a száz csapat kezén. Souainnál, Le Mesnilnél és Leintreynél a franciák támadása s illetve visszafoglalása teljesen megghiusult. **Jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük őket és három tisztet és 40 főnyi legénységet elfogtunk.** A hartmannsweilerkopfi támadásunk teljes sikerrel járt. Az ellenség súlyos vereségein kívül foglyokban 5 tisztet és 226 főnyi legénységet, továbbá 6 géppuskát és 3 aknavetőt veszített. Az ellenség támadását a Schratzmaennlén megghiusítottuk. — Keleti hadszíntér: Hinderburg hadcsoportja: Az oroszok előretörése Dünaburgnál megghiu-

Összes katonai alsó ruházati téli cikkek rendkívüli nagy választékban.

Olcsó árak!

Veszprém

WINTER-DIVATÁRUHÁZ

Városház épület.

sult. Vesszőjónál a délután és az éjszaka folyamán ismételt megkísérelt támadásokat szintén visszavertük. 1 tisztet és 444 főnyi legénységet elfogtunk és 1 gépfegyvert zsákmányoltunk. Smorgontól északkeletre és délre mindenütt visszavelettük őket. — Balkáni hadszíntér: Mackensen tovább halad előre. Szmendriától délre a **Vranovo-hegyet**, Pozserováztól keletre pedig **Szmojinác** helységet rohammal elfoglaltuk.

Höfer jelentése.

(Okt. 18.) Orosz hadszíntér: A Kormin-patak mellett erős orosz támadásokat utasítottunk vissza. — Olasz hadszíntér: A doberdói fensik ellen intézett támadások akadályainkon omlottak össze. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. — Délután, este és az éj folyamán még több támadást kísérelt.

Német jelentés.

(Okt. 18.) Keleti hadszíntér: Hindenburg hadseregét: **Mitautól keletre csapataink az ellenséget kiverték állásából.** Az oroszokat a **Misse folyón túl szorították vissza.** Őt tisztjük és ezer főnyi legénységük foglyunk maradt. Dünaburg előtt az oroszok erős támadását vertük vissza. 4 tisztet és 440 főnyi legénységet vesztettek. Smorgontól délre az előretöréseket visszautasítottuk. Linsingen hadseregét: Az oroszokat Mulszczenél is a Styren át visszavetettük. A kormini támadásaiak meghiúsultak. — Balkáni hadszíntér: **A belgrád-palánkai vasut mindkét oldalán a Petrovgrób és a környék feletti uralkodó Avala hegyet, valamint a Velki Kamient és a Ripolektől (a Duna mellett) délre eső magaslatokat elfoglaltuk.** Ezzel a Belgrádtól délre eső hegyvidék a kezünkbe került. Gallwitz hadserege az ellenséget Podunavjétől a Rajlja mögé (Szmendriától délnyugatra) vetette vissza és a sapinai és makscii magaslatokról elfűzte. Bojadjev bolgár tábornok hadserege kikényszerítette az alsó Timokon az átkelést és rohammal elfoglalta az 1198 méter magas Glogovicza-hegyet (Knyzaeváztól keletre) miközben 8 ágzut zsákmányolt és 200 szerbet elfogott. Pirot irányában is előrenyomultak a bolgár csapatok. Mackensen hadseregét eddig 68 szerb ágyut zsákmányolt.

Török jelentés.

(Okt. 18.) A kaukázusi fronton, a Kautektól nyugatra eső vidéken az oroszokat visszavetettük és nekik súlyos veszteségeket okoztunk. A Dardanella fronton nem történt jelentős esemény. A Sed il Bahr szakaszon egy akna szétrombolt egy ellenséges őrházat.

Höfer jelentése.

(Okt. 19.) Orosz hadszíntér: A Kormin-pataknál, a Styrnél és néhány helyen folyik a harc. **A többi ponton már véresen visszavertük az ellenséget. Veszteségei súlyosak.** Korvinnál teljesen rendetlenül,

fegyverek és felszerelési tárgyak hátrahagyásával menekült. A Szczara folyónál csapataink visszavertek egy erős orosz támadást. Olasz hadszíntér: Peteanónál a Doberdo-fensik északnyugati szakaszán a támadásokat. Állásainkat újra megtámadta, ott visszavertük, súlyos veszteségeket okozva az ellenségnek. Délkeleti hadszíntér: **Az Avala-szakaszon megvert szerb hadosztályok vonulnak vissza. Az ellenséget a Macsvában is visszavonulásra kényszerítettük.** Az Alsó-Morava mindkét partján a német hadosztályok folyatólag tért nyertek. **A bolgárok megszállták a Muslin-Perczin és a Babin-Zub magaslatait.** Odább Egripalánkán tul nyomulnak elő.

Német jelentés.

(Okt. 19.) Nyugati hadszíntér: A Vermelles erődművek elleni az angolok támadása súlyos veszteségeik mellett kudarcot vallott. Az ellenség előretörése a Montreyltől délre eredménytelen maradt, sőt a franciáknak nagy véres veszteségein felül 3 tisztjébe, 17 altisztjébe és 73 vadászába került, akik fogságunkba estek. Keleti hadszíntér: Hindenburg hadseregét: Rigától délre 2 tiszt, 280 főnyi legénység jutott fogságunkba. **Jakobstádnál visszavertük az oroszok támadásai.** Illuxtól nyugatra 3 kilométer szélességben hatalmunkba kerítettük az ellenség állását. Smorgon vidékéig az oroszok előretörését súlyos veszteségeikkel visszavertük. Két tisztet és 175 főnyi legénységet elfogtunk. Lipót herceg hadseregét: Az oroszoknak a Harkovic-baranoviczi vasútvonal mindkét oldalán ellenünk intézett támadása összeomlott. Linsingen hadseregét: Rafalovkától Kulkoviczig újabb helyi harcok fejlődtek. — Balkáni hadszíntér: **A Belgrádtól délre elterülő domtvidéken csapataink előnyomulóban vannak Zvetkovgrób és Vrczim helység felé. M. L. Czrniczét és Bozseváczt elfoglaltuk.**

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Gróf Tisza István Pápan.

Hétfőn, e hó 18-án tartotta a dunántúli ev. ref. egyházkerület Pápan az évi közgyűlését gróf Tisza István miniszterelnök, főgondnok elnöklésével. A gyűlés lefolyásáról pápai tudósítónktól a következő értesítést vettük:

A gyűlést, amelyen a protestáns notabilitások közül Beöthy Zoltán tud. egy. rektor, Szász Károly képviselőházi alelnök, Gyurácz Ferenc ág. ev. püspök, dr. Antal Géza orsz. képviselő, Kutasi Sándor főügyész és Czike Lajos

kir. tácsos is részt vettek, Németh István költői szárnyalású imája után, gróf Tisza István egy gyönyörű beszéddel nyitotta meg. A szép beszédet lapunk vezetőhelyén közöljük. A többi izben éljenzéssel megszakitott beszéd óriási hatást keltett és szünni nem akaró éljenzést váltott ki a jelenvoltakból, melynek elcsendesültével Németh István püspök indítványára gróf Tisza István iránt, akit a vallásos érzület mélysége és a kötelességtudás magassága vezetett a közgyűlésre és családja iránt, ragaszkodásának és hűségének adott a közgyűlés kifejezést és miután hódoló táviratot küldött Ó Felségének, reá tért a közgyűlés a napirendre.

A pápai főiskola lelkészi gondnokává Kiss József esperest, tanácsbírákká dr. Szász Károly képviselőházi alelnököt, Kiss Albert pozsonyi egyetemi tanárt és dr. Horváth József teol. tanárt választották meg. A püspöki jelentés felolvasása és az adminisztratív ügyek elintézése után hozott határozatok közül érdekes az, amely a pápai ref. egyházmegye javaslatát, hogy a népoktatás érdekében a tanítóknak a katonai szolgálat alól való felmentése iránt tétessenek lépések, gróf Tisza István indítványára mellőzte. Ugyancsak érdekes, hogy dr. Antal Géza főjegyző jelentése szerint a konviktus és nevelő intézet ellátási díjainak fel-emeléséhez hozzájárult Gróf Tisza István de kifogást tett a zsrinak kilónkint 8 koronával történt előirányzása ellen; *bőven elégségesnek* mondotta, ha azt 6 koronával irányozzák elő, mert *a zsr nemsokára lényegesen olcsóbb lesz.* Zárszámadások, költségvetések és vagyoni ügyek elintézése után a gyűlést félbeszakították és gróf Tisza István délután elutazott.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1915. október 1-től kezdve új előfizetést nyitottunk.

Előfizetési ár:

egész évre	12 K
fél évre	6 „
negyed évre	3 „
egy hóra	1 „

Lapunk az utcán is árusítatik. Egyes szám ára a *csütörtöki* lapból 8 fillér, a *vasárnapi* lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

 Legnagyobb választék női leány és gyermek kalapokban.

Egy elsőrendű budapesti kalapdiszítónöt állandóan foglalkoztatunk.

Kalap átalakítások, diszítések, gyászkalapok a legolcsóbb árban és rendkívüli izléses kivitelben készülnek,

Veszprém

WINTER-DIVATÁRUHÁZ

Városház-épület.

Hirek.

— **Helyettesítés.** Vaszary Béla veszprémi kereskedelmi és polgári iskolai igazgató — mint részvétellel értesültünk — beteg s ekként igazgatói teendőit nem végezheti. A kir. tanfelügyelő a polgári iskolánál Gróf József emez iskola tanárát nevezte ki helyettesítőül.

— **A Veszprémi Szinpartoló Egyesület dalestélye.** E hó 16-án tartotta meg az egyesület jótékony célú dalestélyét igen előkelő programmal. Az első szám egy Goldmark-féle zongora-hármas volt, melyet Hartmann Elemér (zongora) Hermann László (hegedő) és Hartmann Imre (cselló) adtak elő. Herman László kiváló hegedűművész. Brilláns technikája, erős tónusa van, előadása és színezése nagyon szép. Kár, hogy néha elragadja a hevülékenysége, ami helyel-közzel a hangok tisztaságát hátrányosan befolyásolja. A vibrációval (tremoló) kellett volna többet élni, helyesebben visszaélni, ami szintén csorbát ejt a hang egységes, tömör voltán és komolyságán. Hartmann Elemér igen jó zongorista. Hartmann Imre csellójátéka tejlődésben levő, de még nem egészen kiforrott. A második szám egészen Hermann László volt. Vieux temps Adagio religiosáját, Kreisler „Shön Rosmann” című dalát és Wieniawski Capriccio-ját adván elő. Művészetét már fentebb méltaltuk, minélfogva csak azt jegyezzük meg, hogy Kreisler e bájos művével ért el legközzelenebb hatást. Gróf Kinszky Pálma Ilka énekelt azután német dalokat (harmadik szám), a nála megszokott művészetével és kedvességgel. Művészet, temperamentuma a régi, amelyek meghódítólag hatnak a közönségre. A negyedik számot Hartmann Imre csellójátéka töltötte ki. Haydin, Valensin és Popper műveiben játéka határozottan jobban érvényesült mint a trióban és sikere is nagyobb volt, ami biztosítéka máris művészi nivója emelkedésének. Az ötödik számban ismét Pálma Ilka szerepelt. Ezúttal magyar dalokat dalolva, magyarosan, érzéssel, amint azt tőle megszoktuk; és táncolt pezsgő jó kedvvel, felvillanyozva a hálás közönséget is. Végre hatodik számként Hermann László játszotta el két szép szerzeményét meleg érzéssel, nagy művészettel, melyek közül különösen a Bölcsődal kedves zenéje tetszett. A közönség nem fukarkodott a megérdemelt tapsokkal. Különösen Pálma Ilkát részesítette nagy ovációkban. E tekintetben azonban a többi szereplők sem panaszkodhatnak. Egyébként zsufolt színház, fényes anyagi és erkölcsi siker.

— **Az őszi esküdtzéki ciklusra ki-sorsolt esküdtek.** Rendes esküdtek: Balog György földmives, Lazi. Kecskés József birtokos, Tüskevár. Nányi Sándor polg. isk. igazg., Balatonfüred. Karlovitz Adolf gyógyszerész, Pápa. Mészöly Pál gazdász, Balatonkenese. Kelemen Imre kereskedő, Veszprém. Id. Csuka János földmives, Balatonfőkajár. Fehér István tóptári igazg. Veszprém. Imre Sándor géptulajdonos, Devecser. Piacsek Gyula gyógyszerész, Pápa. Mautner Herman könyvelő, Devecser. Bóda Dezső földbirtokos, Bóda. Politzer Miksa kereskedő, Veszprém. Koncz Dezső kasznár, Bakonyháza. Pap József birtokos Nemespécsel. Gombás Géza földmives, Szentgál. Schwarz Mihály építész, Zirc. Steinberger Rezső gabonakereskedő, Lepsény. Csajághy József nyug. tanító Csajágh. Kocsuba Emil gyógy-

szerész, Veszprém. Marton Ignác földbirtokos, Nagypécsel. Wetzel Lajos káp. számvető, Veszprém. Antal István földmives, Enying. Felső Horváth Gábor földmives Alsóórs Szalai József nemes földmives, Balatonfőkajár. Kovács Pál földmives Dudar. Varga Gábor birtokos, Balatonfüred. Szabó Kálmán birtokos, Karaközöröcsök. Löwy Béla vaskereskedő, Veszprém. Pálffy Gábor birtokos, Balatonfüred. Helyettes esküdtek: Gunszt Ignác kereskedő, Csekő Károly szatócs, Krizmanits Antal kőmives, Bénis Lajos vendégfogó, Liptay Sándor nyug. postafőtiszt, Berger Arnold kereskedő, Kis Kálmán zenetanár, Nagy Béla bognár, Márton Gyula bábszűtő, Moirán István bádogos, Veszprém.

— **Ismét egy millió.** Dr. Békefi Remig cisztercita rend jeles hazafias apátúra a harmadik hadikölcsönre a rend nevében uja egy milliót jegyezt.

— **A zsir maximálása.** Lapunk 78-ik számában *Rekiválás* cím alatt, a hírek között megírtuk, hogy a sertésárak és a zsir ára maximálva lesz. Erre vonatkozó értesüléstink helyességét igazolja gróf Tisza István miniszterelnöknek ama ténye, hogy a dunántúli ev. ref. egyházkerület e hó 18-iki közgyűlésén a konviktus és nőnevelő intézet költségvetésébe 8 korona helyett 6 koronával kívánta a zsir kilóját előirányozni, mint ami *böven elég* lesz, amit a következő szavakkal indokolt meg:

— Nem akarok hivatalos titkot elárulni — mondta a miniszterelnök — de ennyit már mondhatok. A zsir árának megállapítása ügyében, sajnos, sok tényezővel kell tárgyalni, de az erre vonatkozó rendeletek mégis igen rövid idő alatt meg fognak jelenni. A zsir nem lesz azonnal olcsóbb, mert senki sem kívánhatja, hogy egyesek indokolatlanul tetemes veszteségeket szenvedjenek. Az új kukorica felhasználásával azonban javulni fog a helyzet, a nagyobb kínálatnak is meg lesz az eredménye s *nemsokára a zsir lényegesen olcsóbb lesz.*

— **Pápa város jegyzése a III-dik hadikölcsönre.** Pápa város a III-dik hadikölcsönre 350.000 koronát szavaz meg. A Pénzt a Pápai Takarékpénztártól (200.000), a Pápa városi és vidéki Takarékpénztártól (100.000) és a Pápai Közg. Banktól (50.000) szerzi be.

— **Szövetkezeti eszme.** A kis erők összgyűjtése, a közös célért való együttmunkálkodás — (Einer für Alle und alle für einen) — eszméje még mindenütt megtermette az ő áldásos gyümölcsét, ahol megértett volt reá a nép s megértette annak nagy horderejét. Sajnos, nálunk Magyarországon nem igen volt népszerű s ahol próbálkoztak vele, ott ama másik jelszó értelmében, „ami a tied, az az enyém is”, az abban részt vett hivatalos egyének, inkorrekt eljárásukkal még népszerűtlenebbé tették s anyagilag is tönkre tették. Pedig ha volna nálunk széles alapokra fektetett, kifejelt szövetkezeti organizmus, úgy nem színlódnánk az élelmi uzso-rások körmei között, mint a Rákóczi-nóta szerint a magyar nemzet a német sas-éban. Ime, Biczki Károly városi tanácsos az élelmezési mizériák orvoslására illetve enyhítésére egy eszmét vetett fel, amely gyakorlatilag keresztül vive kicsi hujja, hogy nem azonos a szövetkezeti eszmével. Ő azt proponálta ugyanis, hogy prémiumot tüzzenek ki olyan termelők s általában olyan egyének részére, akik közvetlenül vagy közvetve nagyobb

mennyiségben szállítanak a veszprémi piacra baromfit, tojást s egyéb háztartási cikkeket. Az elárusítás a veszprémi piacon történék, e célra elkerített helyen, hatósági ellenőrzés mellett. A tanács megbízása folytán felhívást intézett a környékbeli falvakba, ahonnan már jelentkeztek is vállalkozók.

— **Teljes ellátásra elfogadok két jó házból való diákok. Szép világos utcai szobát, jó házi kosztot adok. Bővebb felvilágosítást ad Pszota János Buhim-utca 19.**

— **Deák katonák.** Ezentul már deákjaink is részesülni fognak a katonai s illetve tábori oktatásban. Egy kultuszminiszteri rendelet értelmében ugyanis a VI—VIII. osztályu tanulóknak előírja rendes tantárgyul mind ama hadászati gyakorlatokat, amelyekre a harctéren szükség van. A gyakorlatok vezetését katonatisztek látják el.

— **Veszprémmegyei gazdák gyűlése.** A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület Hunkar Dénes főispán elnökségével tartotta választmányi ülését. Nagy aggodalommal tekintenek a gazdák az őszi szántás és velési munkálatok zavartalan bevégzése elé és megvitatták, mikép lehetne a jövő évi termésnek alampunkálatait biztosítani. Elhatározta a választmány, hogy felhívja a gazdaközönséget, hogy *közös erővel és munka-beosztással* bármilyen tsz szántás meg és vessék be földjeiket az ősz folyamán. Terve vette a választmány, hogy a jövő esztendőre *az igásállat pótlása érdekében körzetenkint szövetkezeti alapon motoros aratógépvállalatot létesít.* A felvidéki oroszok által elpusztított falvak, állatok és gazdasági felszerelés pótlása érdekében elhatározta a választmány, hogy gyűjtés útján gazdasági gépeket és állatokat az illetékes segélyező bizottságnak fogja elküldeni. Elhatározta a választmány, hogy az állatállomány kímélése szempontjából a törvényhatóság útján *összeírattja a vármegye szarvasmarhaállományát*, így megállapítja a felesleget és csakis a felesleg lesz felhasználható élelmezési célra. Szükségesnek tartja a választmány ezenkívül az alkalmi marhakereskedőknek az állatvásároktól való teljes eltávolítását, a bizományosok számának korlátozását. Nagyon fontosnak tartja a választmány a bikaborjúk vágatásának eltávolítását is.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörszögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger ujabban megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **A Veszprémi Ismeretterjesztő Egyesület** a labdázó katonák szórakoztatására folyó hó 16-án hangversenyt rendezett. A műsor első száma volt Szabó Sándor járásbíró hegedűjátéka, ki dr. János József ismert kitűnő harmóniumkisérete mellett Giordano Bruno: „Caro mio ben...” kezdett

Állandóan nagy gyermekjáték kiállítás.

Ugyszintén az összes gyermekruházati cikkekben nagy választék.

Veszprém.

Winter-divatáruház

Városház-épület.

gyönyörű darabját adta elő nagy művészi készséggel, majd Lendvay bandájának kísérete mellett mély érzéssel, szívhez szólóan előadott magyar nőiakkal gyönyörködtette a hálás hallgatóságot. A bíró urnak hálás köszönettel tartozunk még azért is, mert a helybeli dalárda elmaradt énekszámának pótlására a szereplést az utolsó pillanatban volt szíves elvállalni. Ő utána következett Krisztinkovich Imre színművész, most helybeli önkéntes, ki először a „Törvény előtt” című költemény igazi művészre valló szavalásával nem egy hallgatója szeméből könnyeket fakasztott, viszont a „Kakasülön” c. monológgal szűnni nem akaró derült hangulatban tartotta a hallgatóságot s azt a hatást tette reánk, hogy úgy a komoly, mint a vig szerepek előadásában elsőrangú művész. Remek organuma mellett szimpatikus egyénisége csak növelte a közönségre gyakorolt jó hatást. Majd Rosenberg Piroska urleány lejtett a zenekar kísérete mellett egy szép magyar táncot. Az ő bájos és végtelenül kedves táncművészetét már annyira ismeri a veszprémi közönség, hogy azt igazán nem dicsérhetjük fel eléggé; majd egy szép dalt énekelt, mely értékét és hatását tekintve nem maradt az előbbi mögött. Utána Kovács Alajos hadapród humoros katonai történetek eleven, jóízű recitálásával kacagtatta meg a hallgatóságot, majd zenekíséret mellett a „Dnyeszter vize” c. dalt énekelte el s úgy az utóbbi, mint előbbi száma nagyon tetszett a hallgatóságnak. Végül ismét Szabó Sándor járásbíró adott elő egy gyönyörű mély érzésű magyar nótát, melyben ép oly őszintén gyönyörködtünk, mint kiváló hegedűművészetében. E műsor e hó 23-án, szombaton d. u. fél 5 órakor meg fog ismétlődni a kereskedelmi iskolában levő sebesültek kórházában.

— **Miért annyival?** Dr. Komjáthy László polgármester arra való tekintettel, hogy a marha ára emelkedett, 40 fillérrel felemelte a marhahús kilójának árát. — Tájékozódunk a dolog felől egy szavalható szakemberről s meg tudtuk, hogy az csakugyan emelkedett, de különként csak 20 fillért. Hát akkor mi nek a 40 filléres áremelés? Erre volnánk kíváncsiak.

— **A szaloniki partraszállás zavarának oka.** Az elmúlt hét napon a német és osztrák-magyar tengeraltartórok a következő hét gőzöst súlyosztották el. Heiden, 4000 tonnás, angol, Saïon Prince, 3144 tonnás, Halizones, 5093 tonnás, Thorpwood, 3184 tonnás, Apollo, 3774 tonnás, H. C. Henry, 4219 tonnás angol tartályhajó, Cyrane, 3286 tonnás, olasz. Egy hét alatt tehát a szövetségesek 27.000 tonnatartalmu gőzösöket vesztettek. Kézenfekvő az a feltevés, hogy ez az oka a szaloniki partraszállási zavaroknak.

— **Több mint két millió feldult tüzhelyeinkért!** Törvényhatóságaink városaink és községeink közül az újrafelépítendő kárpáti falvak javára újabban a következők adakoztak: Nyiregyháza város 10.000, Szászváros sz. kir. város 5.000, Kolozs vármegye 2.000, Veszprém vármegye 2.000, Zsolna r. t. város 1.200, Veszprém r. t. város 1.000 pestmegyei Pereg község 1.000, Szolnok r. t. város 1.000, Zilah r. t. város 6.000, Algyő község 150, Tömörkény község gyűjtése 195.24, Késmárk sz. kir. város 100, Soborsin község gyűjtése 60, Törökbálint község gyűjtése 35. — Ezenkívül Nógrád vármegye alispánja Nagy Mihály személyesen bejelentette az Országos Bizottságnál, hogy a törvényhatósági bizottság által megszavazott 5.000 koronán felül, a vármegye-közönségének körében megindított gyűjtés eredménye már elérte a 100.000 koronát. Mindezek az adományok újra és újra bizonyítják azt a szeretetet és azt a hazafias lelkesedést, mellyel egész Magyarország felkarolta a háború által sújtott vidékek lakosságának ügyét. Ez a szeretet és ez a lelkesedés már eddig is több mint két millió koronát eredményezett annak az akciónak javára, melyet a Khuén-

Héderváry Károly gróf elnöklele alatt álló Országos Bizottság a háborúban feldult tüzhelyek újrafelépítésére Szent István napján megindított.

— **Fa-szükséglet.** A városi hatóság által most eszközölt új erdővágás szakértői számítás szerint csak 2 ezer öl fát fog szolgáltató holott a szükséglet ennek a mennyiségnek legalább is háromszorosára rug. A polgármester tehát a vágás kiterjeszthetőséért folyamodott a földművelési miniszteriumhoz.

— **Okosan.** Ámbár a vízvezeték egy elsőrangú közegészségügyi tényező, ez okból tehát kívánatos volna, hogy a csőhálózat mentül inkább fejlesztessék, mindamellett nagyon okosan cselekszik Veszprém város hatósága, hogy a nagyobb szabású befektetések által már is nagyon igénybe vett vízvezetési alap terhére további befektetéseket nem eszközöl s még a fogyasztók által kérendő munkálatokat sem teljesíti mindaddig, amíg arra kellő fedezet nem lesz nyújtva.

— **Adtál uram esőt, de nincs benne köszönet . . .** Körülbelül ezt mondhatják a veszprémiek, mikor kedden és pénteken teli van a piac elárúsítóval, ellenben az árak olyan horribilis magasak, hogy istefies ember nem bírja ki. Hogy például többet ne mondjunk, egy tojásnak darabja 20 fillér, míg ugyanakkor Pápán, ahol a lisztiroda gyűjti és árulja a tojást, 14.4 fillér. Ilyenformán az árfelfüggesztésben nem igen van köszönet, ha csak annak nem örülünk, hogy most nagyobb az idegen kofaforgalom.

Egy kitűnő zongora eladó. Cim: Szalai Mór Rákóczi-tér 24.

Iskolaszerek, rajzszerk, papiro, minden e szakba vágó cikkek a

legolesobb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákéczy tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

! Uszoda és kádfürdő !
Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű pártolásába ajánlani a Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle

uszodát és kádfürdőt,

amely szép árnyas kertben fekszik.

A fürdő és az uszoda is egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag forrásvíz használatk!

Masszírozó és tyukszemvágó a vendégek rendelkezésére áll.

Szíves támogatást kér

Kalmár Lajosné,

mint hadbavonult férjem meghatalmazottja, fürdőbértő.

Egy tanuló felvétetik Szalai Mór villanyszerelőnél.

Eladó automobil.

Egy négyhengeres, öt üléses, teljesen jó karban levő

Pegaud-automobil
jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.